

WB/

Ålesund, 29. desember 2010

Fiskeri- og kystdepartementet
Norges Fiskarlag

HØRING OM ENDRET ARBEIDSLEDIGHETSTRYGDE FOR FISKERE OG FANGSTFOLK

Fiskebåtrederne Forbund viser til Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat av 10. november d.å om endring av arbeidsledighetstrygden for fiskere og fangstfolk. En høring av prinsipielle forhold ved endringene ble gjennomført høsten 2009 etter at Norges Fiskarlag og Norsk Sjømannsforbund hadde tatt initiativ til dette.

Fiskebåtrederne Forbund, som ikke hadde vært involvert i diskusjonen om endringer i ordningen tross forbundets betydelige rolle som arbeidsgiverforening i havfiskeflåten, ga under den forrige høringsrunden uttrykk for skepsis til å gjennomføre en endring uten en mer helhetlig drøfting av fiskernes yrkesmessige status og lønnsmodell, og uten en klar oversikt over de økonomiske konsekvenser. Det er en klar sammenheng mellom valg av yrkesstatus som næringsdrivende, med inntektsmodell og sosiale rettigheter som samsvarer med de andre næringsdrivende har, og status som ansatt, med inntektsmodell og sosiale rettigheter som ansatte har. Fiskebåtrederne Forbund mente, og mener fortsatt, at forslaget fra Norges Fiskarlag og Norsk Sjømannsforbund bærer preg av å ønske "det beste av begge verdener". Den foreliggende høringen viser at det var et klart behov for en grundigere utredning av saken, slik både Fiskeri- og kystdepartementet og Fiskebåtrederne Forbund ga uttrykk for tidligere i prosessen.

Fiskeri- og kystdepartementets forslag innebærer følgende hovedelementer:

- Fiskernes yrkesmessige status videreføres.
- Det innføres et krav til minsteinntekt på 1,5G for å kunne søke dagpenger.
- Dagpengegrunnlaget baseres på inntekt siste kalenderår eller gjennomsnitt tre siste år (det alternativ som gir høyest grunnlag). Inntekt over 6G inngår ikke i grunnlaget.
- Kun inntekt fra fiske og fangst inngår i dagpengegrunnlaget, i og med at det er dette eventuelle inntektsbortfallet som skal kompenseres.
- Dagpengesatsen settes til 2,4 promille av dagpengegrunnlaget.
- Antall dager per uke med dagpenger reduseres fra 6 til 5, mens antall uker med stønad økes fra 40 til 52 (104 for de med dagpengegrunnlag over 2G).
- Varighetsregler, avkortningsregler, forholdet til pensjonsordninger mv justeres i tråd med de ordninger som gjelder for arbeidstakere.
- En overgangsordning foreslås for andre halvår 2011 som gir mulighet til å kombinere/velge mellom gammel og ny ordning.

Virkningene av den skisserte endringen er i henhold til Fiskeri- og kystdepartementets utredning i hovedtrekk at:

- De som normalt tjener godt vil få mer dagpenger utbetalt hvis de blir arbeidsledige.
- De som har lav inntekt fra fiske vil få mindre utbetalt, og i enkelte tilfeller falle helt ut av ordningen.
- Totalkostnadene vil øke. Utredningen har tatt utgangspunkt i inntektstall for 2008, og beregnet at den nye modellen ville medført økte utbetalinger på 13,2 mill kroner for dette året.

- Produktavgiften vil øke. Basert på beregningsgrunnlaget for 2008 ville økningen utgjøre 0,1 prosentpoengs økning av produktavgiften. I tillegg ville overgangsordningen medføre 0,05 prosentpoengs økning, totalt 0,15 prosentpoeng økning av produktavgiften.

Fiskebåtrederne mener utredningen i høringsnotatet i utgangspunktet er beroligende med hensyn til de økonomiske konsekvenser ved en omlegging slik Fiskeri- og kystdepartementet skisserer. Forbundet støtter også en innretning av dagpengeordningen som er rettet mot dagens heltidsansatte fiskere, som åpenbart avhenger av inntekten fra fiske og fangst, og som kommer i en vanskelig livssituasjon ved tap av arbeidet. Her er Fiskebåtrederne enig med Norges Fiskarlag og Norsk Sjømannsforbund i at det er ønskelig å normalisere situasjonen i forhold til det øvrige arbeidsliv, og etablere et sikkerhetsnett for fiskerne som ikke står tilbake for det sikkerhetsnett man har i andre yrker.

Etter helhetsvurdering og med grunnlag i utredningen har Fiskebåtrederne Forbund kommet til at forbundet vil støtte en omlegging av dagpengeordningen slik Fiskeri- og kystdepartementet foreslår i høringsnotatet.

Fiskebåtrederne Forbund mener imidlertid det er nødvendig å ta innover seg at fiskernes særskilte yrkesmessige status og sosiale ordninger ikke er tilfeldig valgt, men følger av yrkets gjennomgående sesongpregede natur i mange redskapsgrupper. Det er ikke rimelig at fiskere i ulike grupper i kyst- og havfiskeflåten, med ofte svært inntektsbringende sesonger på vårparten og/eller høstparten, skal kunne motta en oppsigelse og søke arbeidsledighetstrygd i etterkant når båten ligger i opplag. Når Norges Fiskarlag ber om et regelverk som hindrer utilsiktet bruk av a-trygdordningen mellom sesonger, og samtidig ønsker å fjerne bestemmelsen om at stopp i fisket grunnet reguleringer ikke gir rett til a-trygd, så henger ikke dette i hop.

Fiskeri- og kystdepartementet derimot uttaler i høringen at departementet ikke ønsker at stopp i fisket grunnet ekstraordinær kjøpestopp eller reguleringer skal gi rett til dagpenger. I forslaget til forskrift, §4a, får imidlertid fisker rett til dagpenger når:

"det foreligger en skriftlig oppsigelse fra båteier/høvedsmann på det fartøyet hvor vedkommende sist var tilsatt. Dersom fiskere og fangstfolk blir oppsagt på grunn av fangststopp som følge av reguleringer, sesongavslutning eller leveringsvansker, vil vedkommende ha rett til dagpenger etter en karenstid på 4 uker fra søknadstidspunktet."

Med dette forslaget og gjennom et samarbeid mellom båteier og fiskere om "midlertidige oppsigelser", så vil en sesongfisker med høy årsinntekt kunne motta dagpenger 4 uker etter opplag av båten etter endt vinter-/vårsesong, og frem til eksempelvis makrellfisket eller "bifangstfisket" starter i september/oktober.

Fiskebåtrederne Forbund mener dette er en åpenbar tilpasning når ordningen nå gjøres så vidt "lukrativ". Fangststopp som følge av reguleringer og sesongavslutninger følger som regel av at kvoten er oppfisket. Da er også inntekten av kvotene tjent. Slike reguleringsinngrep er regelen, ikke unntaket, i typiske sesongfiskerier. Inntektene til fisker kan være betydelige i disse sesongene. Det kan ikke være meningen å etablere ordninger hvor fellesskapet, dvs rederiene og øvrige fiskere, skal besørge ekstra inntekter for sesongfiskere i opplagsperioder. Fiskebåtrederne Forbund går på denne bakgrunn imot forslaget om at fangststopp som følge av reguleringer og sesongavslutning skal gi rett til dagpenger. Subsidiært vil Fiskebåtrederne Forbund foreslå en betydelig lengre karenstid i tilknytning til reguleringer og sesongavslutninger, eksempelvis 12 uker.

Fiskebåtrederne Forbund støtter de øvrige elementene i Fiskeri- og kystdepartementets forslag. Forbundet vil samtidig foreslå at det legges opp til en evaluering av ordningen etter

utløpet av 2012, som vil være det første hele året med en ny dagpengeordning. Fiskebåtredernes Forbund forutsetter da at forslagsstillerne, Norges Fiskarlag og Norsk Sjømannsforbund, vil være innstilt på å foreta nødvendige justeringer i ordningen dersom kostnadsøkningene og følgelig produktavgiftsøkningen blir større enn det som er lagt til grunn i utredningen.

Vennlig hilsen

FISKEBÅTREDERNES FORBUND
Sekretariatet

Audun Maråk

Webjørn Barstad

Kopi: Norsk Sjømannsforbund

